

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Magosi Rózsa ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Molnár Péter ügyvéd által képviselt alperes ellen közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása iránt a Pécsi Munkaügyi Bíróságnál 3.M.1320/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Baranya Megyei Bíróság 1.Mf.20.158/2010/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Baranya Megyei Bíróság 1.Mf.20.158/2010/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek

- tizenöt nap alatt - 10.000 /tízezer/ forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében az alperes 2008. július 17-én kelt munkáltatói intézkedése jogellenességének megállapítását és az ahhoz fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy az alperes eljárása a Kjt. 34. § (1) bekezdés a) pontja szerinti rendeltetésellenes joggyakorlás következménye, másodlagosan pedig a Kjt. 34. § (4) bekezdését jelölte meg keresete jogalapjául. Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alperest a helytelen besorolásból eredő elmaradt illetménye megfizetésére. A Pécsi Munkaügyi Bíróság 3.M.1320/2009/4. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes jogviszonyát és az a munkáltatói intézkedés napján szűnt meg. Megállapította, hogy a felperes az „E” fizetési osztályba tartozott. Kötelezte az alperest általánymunkaköri kártérítés, felmentési időre járó átlagkereset, helytelen besorolásból eredő illetménykülönbözlet, szabadságmegváltás-különbözlet, túlóra ellenérték, 13. havi illetménykülönbözlet, valamint a fenti összegek után járó kamatok és perköltség megfizetésére. A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2008. február 25-től T.É. fizetés nélküli szabadsága miatt legfeljebb 2009. február 24-ig tartó határozott idejű, részmunkaidős közalkalmazotti jogviszonyban állt az alperesnél ápoló munkakörben. A P.E.SZ.I.D. bizonyítványa értelmében OKJ számú ápolói szakképesítéssel rendelkezik. A kinevezési okirat értelmében az alperes a felperest „C” fizetési osztályba sorolta. A felperes munkaköri feladatai közé tartozott az alperes intézményben elhelyezett betegek fürdetése és az etetéssel kapcsolatos feladatok is. Munkakörét humánus, empátikus, toleráns magatartás mellett volt köteles ellátni. A felperes közalkalmazotti jogviszonya fennállása alatt több alkalommal volt táppénzen, többek között 2008. április 3-tól május 4-ig, illetve 2008. május 30-tól

július 13-ig. A felperes az első táppénzes időszakát követően a munkavégzés közben szájkendőt viselt, amelyet a 2008. május 5-ei nővérértekezleten M.F. szóvá tett. A felperes a szájkendő viselését azzal magyarázta, hogy nem kíván korábbi betegségébe visszaesni. Ezen a nővérértekezleten felmerült a közvetlen felettes részéről az is, hogy a felperes nem tudja ellátni a betegek emelését. A felperes a felvetésre úgy nyilatkozott, hogy korábbi munkahelyén ilyen feladatot nem kellett ellátnia, azonban azt a jövőben megpróbálja teljesíteni. A szakmai vezető továbbá kérdőre vonta a felperest egy 90 éves lakó tisztálkodásának ügyében is. 2008. július 15-én H.H.E. telepvezető és G.I. szakmai vezető a felperes munkavégzésével kapcsolatban feljegyzést készített. Rögzítették, hogy a felperes napi munkavégzése során jelentős szakmai hiányosságokat tapasztaltak, és annak ellenére, hogy a szükséges támogatást és információt a munkájához megkapta, a nem megfelelő empátiás készsége és a munkához való hozzáállása miatt a munkatársaival való kapcsolata megromlott, ezért a szakmához tartozó csapat-munkába képtelen volt beilleszkedni. Szakmai hiányosságát ez idő alatt maradéktalanul nem tudta pótolni, önálló munkavégzésre alkalmatlanná vált, a szakképzett ápoló, gondozói munkakör betöltéséhez nem rendelkezik kellő rátermettséggel. A feljegyzést követően 2008. július 17-én - a határozott idő lejártá előtti - az alperes a Kjt. 27. § (2) bekezdése alapján a felperes közalkalmazotti jogviszonyát azonnali hatállyal megszüntette. Az intézkedés indokolásában arra hivatkozott, hogy a felperes napi munkavégzése során jelentős szakmai hiányosságokat tapasztaltak, annak ellenére, hogy munkavégzéséhez a vezetőktől megkapta a szükséges támogatást. A telephelyvezető, valamint a szakmai vezető tapasztalatai szerint a felperes munkához való hozzáállása, empátiás képessége nem megfelelő. Munkatársaival való kapcsolata jelentősen megromlott, a munkába nem volt képes megfelelően bekapcsolódni, a szakmai hiányosságait emiatt nem tudta pótolni, ezért önálló munkavégzésre alkalmatlanná vált. A munkaügyi bíróság ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperes az elsődleges kereseti kérelmében hivatkozott rendeltetésellenes joggyakorlást nem tudta bizonyítani, mert e körben az alperes intézkedésének valótlán tényállításaira hivatkozott. Az elsőfokú bíróság a másodlagos kereseti kérelmet megalapozottnak találta. A meghallgatott tanúk előadása alapján megállapította, hogy a bizonyítási eljárás adatai nem merítették ki azon indokok körét, amelyek jogszerűen vezethettek volna a felperes jogviszonyának megszüntetéséhez a Kjt. rendelkezése alapján. A bírói gyakorlat értelmében az alkalmatlansági okként megjelölt kötelezettségszegéseket azok súlya és gyakoriságának figyelembevételével kell értékelni és megállapítani, hogy együttesen megalapozzák-e az adott munkakörre való alkalmatlanságot. Megállapította, hogy a felperes jogviszonyának fennállása alatt többször, hosszabb ideig volt keresőképtelen, és az alperes a 2008. május 30. napjától kezdődő táppénzes időszakát

megelőzően próbaideje alatt a jogviszonyát nem szüntette meg. Álláspontja szerint az alperes által megjelölt indokok részben semmitmondóak, közhelyszerűek, általános jellegű indoklásokat takartak, másrészt pedig az alperes nem bizonyította azokat a konkrét magatartásokat, amelyek jogszerűen alátámaszthatták volna az alkalmatlanságra való hivatkozást. Megállapította, hogy az alperes által említett esetek egyébként sem voltak olyan súlyúak, amelyek a jogszerű alkalmatlanságra történő hivatkozás és nem megfelelő munkavégzés esetét azonnali hatályú felmentésre hivatkozással megalapozták volna. A felperes „E” fizetési osztályba történő besorolása iránti kereseti kérelmét a munkaügyi bíróság megalapozottnak találta. Megállapította, hogy az alperes a felperest nem Kjt. 63. § (1) bekezdése előírása szerinti legmagasabb iskolai végzettsége, illetőleg szakképesítése alapján sorolta be, miután a felperes középiskolai végzettséghez kötött akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképesítéssel rendelkezett. A felperes helytelen besorolásból eredő összegszerű kereseti kérelmét az alperes nem vitatta, ezért a bíróság őt 8.871 forint illetménykülönbözet, 5.541 forint szabadságmegváltás különbözet megfizetésére kötelezte. A jogellenes jogviszony megszüntetés miatt az alperest további félhavi, összesen 49.040 forint illetménykülönbözet és három havi átlagkeresetnek megfelelő átalánykártérítés megfizetésére kötelezte a Kjt. 86. §-a alapján alkalmazandó Mt. 100. §-a szerint, továbbá kötelezte 2.815 forint túlóra-ellenérték, 23.518 forint 13. havi illetménykülönbözet – amely részben a rossz besorolásból adódott – megfizetésére is. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Baranya Megyei Bíróság 1.Mf.20.158/2010/4. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét fellebbezett részében helybenhagyta, és az alperest 30.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte. Megállapította, hogy a munkaügyi bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti logikai hibától mentes mérlegeléssel jutott arra a következtetésre, hogy az alperes azért szüntette meg jogellenesen a felperes közalkalmazotti jogviszonyát, mert az eljárás során nem bizonyította, hogy a felperes a munkaköri feladatai ellátására tartósan alkalmatlanná vált, vagy munkáját nem végezte megfelelően. Kifejtette, hogy az alperes 2008. július 15-ei feljegyzése, valamint a 2008. július 17-én kelt intézkedésében felhozott indokok sem tartalmazzák azokat a konkrét tényeket és körülményeket, amelyekből alappal lehetne következtetni arra, hogy miért nincs szükség a felperes munkájára. Konkrét kötelezettségszegést kizárólag a megszüntető okirattal együtt kézbesített 2008. május 5-ei nővérértekezletről készült jegyzőkönyv tartalmaz, nevezetesen a szájkendő viselésével és a 90 éves lakó tisztálkodásával kapcsolatban a szakmai vezető által felvetett problémákat. M.F. szakmai vezető tanúvallomása szerint azonban a nővérértekezletet követően egy hónapot adtak a felperes számára a bizonyításra, és az ezt követő időszakban a felperes munkájával kapcsolatban problémát nem tapasztaltak. A tanúvallomások szerint a felperes nem tudta az emeléseket

megtanulni, a félre nyelt falatot nem akarta a beteg szájából kivenni, illetve nem ismerte kellően a betegek állapotát. A megyei bíróság kifejtette, hogy a felperes magatartását és munkáját a nővérértekezletet követő egy hónapban kellett értékelni, vagyis 2008. május 6-tól május 29-éig, mivel egy hónapot adtak számára a megfelelő munkavégzésre, másrészt pedig május 30-ától tartósan betegállományba került. Ezen időszakra vonatkozóan a tanúk által előadottakból azonban okszerűen nem következett az, hogy a felperes tartósan alkalmatlan az ápolói munkakör ellátására, mert a tanúvallomásokban előadott problémák súlya és gyakorisága ezt nem alapozta meg. Értékelte továbbá azt is, hogy az alperes a felperes jogviszonyát 2008. május 25-éig, vagyis a próbaidő leteltéig nem tartotta szükségesnek megszüntetni. A megyei bíróság helytállónak találta az elsőfokú bíróság besorolásra vonatkozó rendelkezését is. Megállapította, hogy a felperes a munkaköri leírása szerint szakápoló, illetve ápoló volt, és nem általános ápoló. Ápolói szakképesítése a OM rendelet értelmében elfogadott emelt szintű az O.K.J.-ben szereplő szakképesítés volt. Az alperesi intézményre irányadó 257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet 9. § (2) bekezdése, valamint a 2. számú melléklet alapján megállapította, hogy a felperest az ápolói képesítése miatt az „E” fizetési osztályba kellett sorolni. A megyei bíróság továbbá megalapozatlannak találta az alperes másodlagos fellebbezési kérelmét is, és az átalánykártérítésként megállapított háromhavi átlagkereset kéthavira történő mérséklés iránti indítványát elutasította. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a munkaügyi bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását, és a felperes keresetének teljes elutasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet jogszabálysértő, mert az eljáró bíróságok tévesen értékelték a rendelkezésre álló bizonyítékokat, és megalapozatlanul jutottak arra a következtetésre, hogy a felperes jogviszonyának megszüntetése jogellenes volt. Kifejtette, hogy a felperes a közalkalmazotti jogviszonya fennállása alatt egy 90 év feletti szellemileg leépült idős lakót a fürdőszobába küldött és felszólította, hogy mosakodjon meg, holott köztudomású volt, hogy a gondozott nem tud önállóan tisztálkodni. A lakókhöz való hozzáállása nem volt megfelelő, kellően empátikus, a munkavégzése közben szájkendőt viselt, amit azzal indokolt, hogy nem szeretné, ha a lakók a szemébe köpködnének. Utalt N.A. vallomására, aki előadta, hogy egy alkalommal a felperest kérte meg, hogy egy idős beteg szájából vegyen ki egy elakadt falatot, amire ő nem volt hajlandó, amely magatartásával veszélyeztette a gondozott életét is. Ugyancsak N.A. említette azt az esetet, amikor a felperes betegségére hivatkozva nem jött be dolgozni, ennek ellenére este egy szórakozóhelyen látta őt. Utalt arra, hogy a munkaidőt sem tartotta be maradéktalanul, gyakran már annak lejártá előtt eltávozott munkahelyéről. Nem tudott beilleszkedni a szakmai csapat-munkába, közvetlen munkatársaival nem tudott megfelelő munkakapcsolatot kialakítani.

Álláspontja szerint téves a felperes „E” fizetési osztályba történő besorolása is, tekintettel arra, hogy a felperes nem volt szakápoló. Utalt arra, hogy az intézményben az 1/2000. (I.7.) SzCSM rendelet alapján alapápolási tevékenység zajlik, szakápolási tevékenységet nem is végezhetnek, azaz általános ápolókra van szükségük, és ebben a munkakörben foglalkoztatják a közalkalmazottakat. Téves tehát a jogerős ítélet azon megállapítása, hogy a felperes a munkaköri leírása szerint szakápoló lett volna. A felperes általános ápolói munkakört töltött be, amelyet „E” fizetési osztályba nem, legfeljebb a „D” fizetési osztályba lehetett volna besorolni. Hivatkozott még arra, hogy a jogerős ítélet téves rendelkezést tartalmaz a 30 nap felmentési időre járó illetménnyel kapcsolatban is. Kifejtette, ha a Kjt. 27. § (2) bekezdésén alapuló jogviszony megszüntetését a bíróság jogellenesnek tekinti, akkor az ott előírt egyhavi átlagkereset sem illeti meg a felperest. Miután ez a részére kifizetésre került, ezt be kell számítani a másik jogcímen járó azonos mértékű követelésbe, ahogyan ezt az elszámoláskor megtették.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálta felül [Pp. 275. § (2) bekezdés].

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. §-ának (1) bekezdésére tekintettel a rendelkezésre álló periratok alapján dönt, nincs helye a bizonyítékok újra értékelésének, azaz felülmérlegelésének [Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, BH 2001/197., BH 2002/29.]. Helytállóan állapították meg az eljáró bíróságok, hogy az alkalmatlansági okként megjelölt kötelezettségszegéseket azok súlya, gyakorisága figyelembevételével kell értékelni, tehát oly módon, hogy együttesen megalapozzák-e az adott munkakörre való alkalmatlanságot (BH 2004.158.). A megyei bíróság megalapozottan hivatkozott arra, hogy a tanúk által előadott, a felperes munkavégzésével kapcsolatos problémák túlnyomórészt még a közalkalmazotti jogviszonya kezdetén, de mindenképpen a 2008. május 25-ei próbaidő lejártát megelőzően merültek fel. A munkáltató ennek ellenére a próbaidő lejártakor a felperes jogviszonyát nem szüntette meg. A felperes 2008. május 30-ától hosszabb ideig, 2008. július 13-áig táppénzes betegállományban volt, ez időszak alatt munkavégzésével kapcsolatban hiányosságok nyilván nem merülhettek fel. Felgyógyulását követően azonban nagyon rövid időn belül, két nap múlva írásbeli feljegyzést készített a munkáltató, majd további két nap elteltével a jogviszony megszüntetéséről döntött. Az alperes az eljárás során nem tudta bizonyítani, hogy a 2008. május 5-ei nővérértekezletet követően, illetőleg a július 13-ai táppénzről történő visszajöveteltől

számítottan a felperes munkavégzésével kapcsolatban olyan súlyos kötelezettségszegések és olyan gyakorisággal merültek fel, amelyek a Kjt. 27. § (2) bekezdésben, illetve a Kjt. 30. § (1) bekezdés c) pontjában megfogalmazott munkáltatói intézkedést megalapozottá tennék. A felülvizsgálati kérelemben és a megelőző eljárások során felhozott mulasztások és hiányosságok ugyanis nem a figyelembe vehető, a nővérértékezetet követő időszakban, hanem azt megelőzően történtek. Helytállóan állapították meg továbbá az eljáró bíróságok, hogy a felperes ápolói munkaköre az alperesre irányadó a Kjt. végrehajtására kiadott 257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet alapján az „E” fizetési osztályba tartozik. A felperest az alperesnél ápolónői munkakörbe alkalmazták, és az E.SZ.I.D. 1997. június 16-án kelt bizonyítványa szerint az OKJ számú ápolói szakképesítéssel rendelkezik. A 257/2000. számú Korm. rendelet 2. számú mellékletének 2.b. pontja szerint az ápoló, valamint a csecsemő és gyermekápoló kizárólag az „E” fizetési osztályba sorolható munkakör. Mivel a felperes emeltszintű szakképesítéssel rendelkezett, ezért a rendelet 9. § (2) bekezdése alapján a felsőfokú szakképesítésre vonatkozó rendelkezéseket kellett alkalmazni. A felülvizsgálati kérelem tehát alaptalanul sérelmezte a jogerős ítélet ez irányú rendelkezését. Ugyancsak alaptalanul hivatkozott a felülvizsgálati kérelem arra, hogy a felperest a Kjt. 27. § (2) bekezdése szerinti jogviszony megszüntetése jogellenessége folytán felmentési időre járó illetmény már nem illeti meg. A Kjt. 34. § (6) bekezdése szerint a közalkalmazottat, ha a közalkalmazotti jogviszonya nem felmentéssel szűnt meg - a (2)-(5) bekezdésben foglaltakon kívül - megilleti a munkavégzés alóli felmentés idejére átlagkeresete, és a felmentés esetén járó végkielégítés is. A felperes közalkalmazotti jogviszonya nem felmentéssel, hanem a Kjt. 27. § (2) bekezdése szerint került megszüntetésre, ezért a fent idézett jogszabály alapján a munkavégzés alóli felmentési idejére járó átlagkeresete megillette. A Kjt. 34. § (6) bekezdése alapján a fentiek alapján kifizetett egyhavi átlagkereset - a jogszabály ezirányú rendelkezése hiányában - nem számítható be. A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A pervesztes alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárás költségének megfizetésére. A felülvizsgálati eljárás illetékét az alperes személyes illetékmentessége folytán az 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján az állam viseli.

Budapest, 2011. április 13.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné

dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő